

[Kaud Hertling.]

land, og de politikere, der i det hele taget beskæftiger sig med grønlandske forhold, måske kan tænke på i den kommende tid.

Den ordning, vi har med kommunalstyret i det hele taget, er jo en ordning, som vi henter fra den danske ordning; vi kopierer til en vis grad den kommunale ordning, som vi kender henedefra. Men jeg tror nok, tiden nu er inde til, at vi i det hele taget rejser det spørgsmål, om denne kopiering er den eneste rigtige vej at følge også i Grønland. Her tænker jeg først og fremmest på de mange forskelle, der er mellem Danmark og Grønland, ikke mindst i geografisk henseende: i kommunerne i Grønland er kontakten mellem kommunernes hovedbyer og kommunernes udsteder ofte meget mangelfuld.

Derfor vil jeg gerne fremkomme med en tanke, der går i retning af, at vi prøver på at skabe større muligheder for de enkelte udsteder for at varetage deres interesser inden for kommunen, men med større uafhængighed af kommunestyret i selve byen. Kommunalbestyrelsesmøderne er i dag fortrinsvis beskæftiget med byens problemer. Mange medlemmer fra udstederne kommer til møderne, men får aldrig ret megen lejlighed til at beskæftige sig med udstedets problemer, fordi hovedproblemerne ligger i byen. Jeg tror nok, vi skal prøve på at tænke på at skabe en slags lokale råd i den kommende tid, lokale råd, der kan arbejde på udstederne, og som får tildelt bestemte beløb fra kommunen, beløb, som de selv kan administrere. Denne form for opdragelse til demokrati tror jeg nok vil have en god fremtid for sig i Grønland. Det vil jeg gerne henstille til ministeren at overveje.

Alt i alt synes jeg, at disse to lovforslag er noget, vi kan vedtage, måske med forskellige små ændringer. Men den kommende lovgivning inden for disse områder i øvrigt vil jeg meget henstille til ministeren at overveje; jeg tror nok, der er flere principielle ting, der bør ændres i den kommende tid.

Ministeren for Grønland (A. C. Normann): Jeg har ikke så frygtelig mange bemærkninger at gøre under hensyn til, at der jo har været tilslutning til lovforslagene principielt fra alle sider, og at de fleste af de

bemærkninger, der er gjort til enkeltheder, nok bedst egner sig til behandling i udvalget.

Det ærede medlem hr. Holger Hansen fandt det galt, at kærneren både er statens repræsentant og samtidig kommunalbestyrelsens sekretær. Der ligger jo en problematik heri, der ofte har været genstand for drøftelse, og jeg forestiller mig, at når man hidtil selv i de største bysamfund har nøjedes med den nuværende ordning, har det været af praktiske, administrative grunde, og at det simpelt hen ville have været forfærdelig dyrt, hvis man ændrede ved det, i alt fald som en regel, der gjaldt for alle de grønlandske kommuner.

Det er faktisk helt fantastisk, hvilket emneområde en kærner i Grønland behandler. Jeg har lyst til at gøre medlemmerne af folketinget opmærksom på, at der i bemærkningerne til forslaget til normeringslov står en oprensning af kærnerens opgaver, en oprensning, som faktisk fylder så godt som en hel spalte. De spænder altså over et vældigt felt på mangfoldige områder, men det er muligt, at man efterhånden kan finde en bedre opdeling, f. eks. i de større kommuner. Man kan da også sige, at selve normeringslovsforslaget, som vi behandlede for lidt siden, med den styrkelse af kapaciteten i kærnerkontorerne, der dér var tale om, og de ændrede normeringer af det højerelønnede, det mere kvalificerede personale på kærnerkontorerne stærkt understreger ønskeligheden af at gøre selve kærnerkontorerne bedre i stand til at klare funktionerne, og det er jo muligt, at man dér vil kunne drøfte en opdeling af opgaverne.

Jeg tror dog alligevel, man skal være glad for, at vi har haft den ordning, vi har haft hidtil, da det andet ville have været en meget bekostelig og administrativt også besværlig ordning. Dertil kommer, at vi hele tiden må huske på, at der er et stort besvær med at finde kvalificerede folk netop til sådanne opgaver som dem, kærnerkontorerne har, især hvis man nu, som vi gør i Grønlandsministeriet, anstrenger os mest muligt for at få i Grønland fastboende folk til at deltage i arbejdet på kærnerkontorerne. Det har været besværligt at finde tilstrækkeligt kvalificerede folk, som oven i købet så skulle spredes ud og have deres